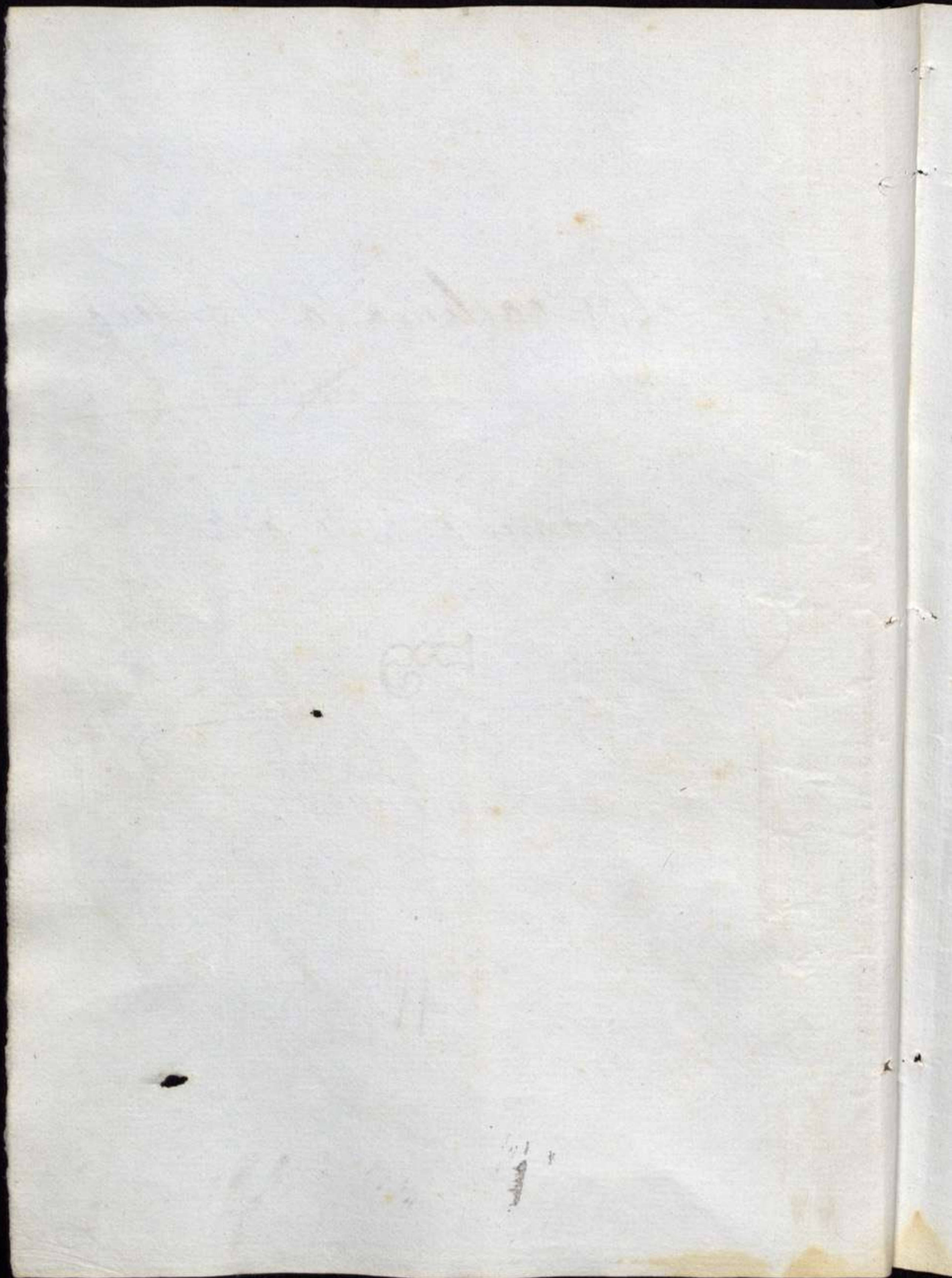

54
Los carlinos a la frontera

Comedia en 1 acto

J. Armengol.

113

Personas

Roneta — 20 anys

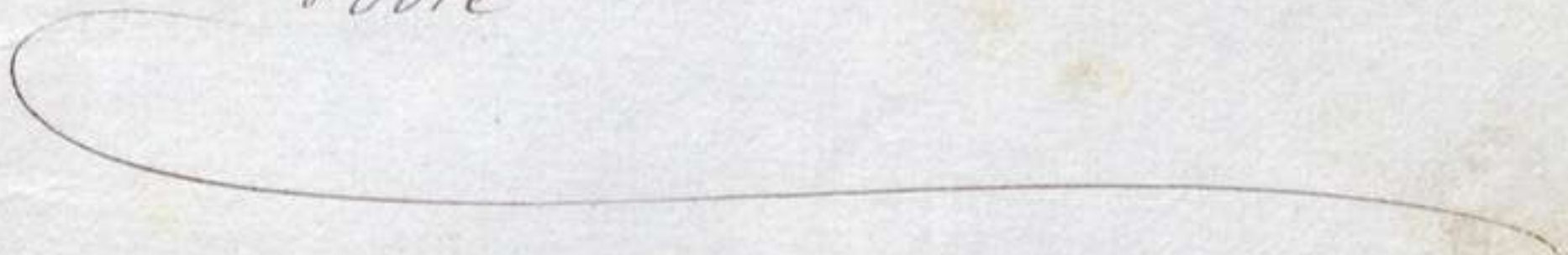
S' Arcalde — 58 "

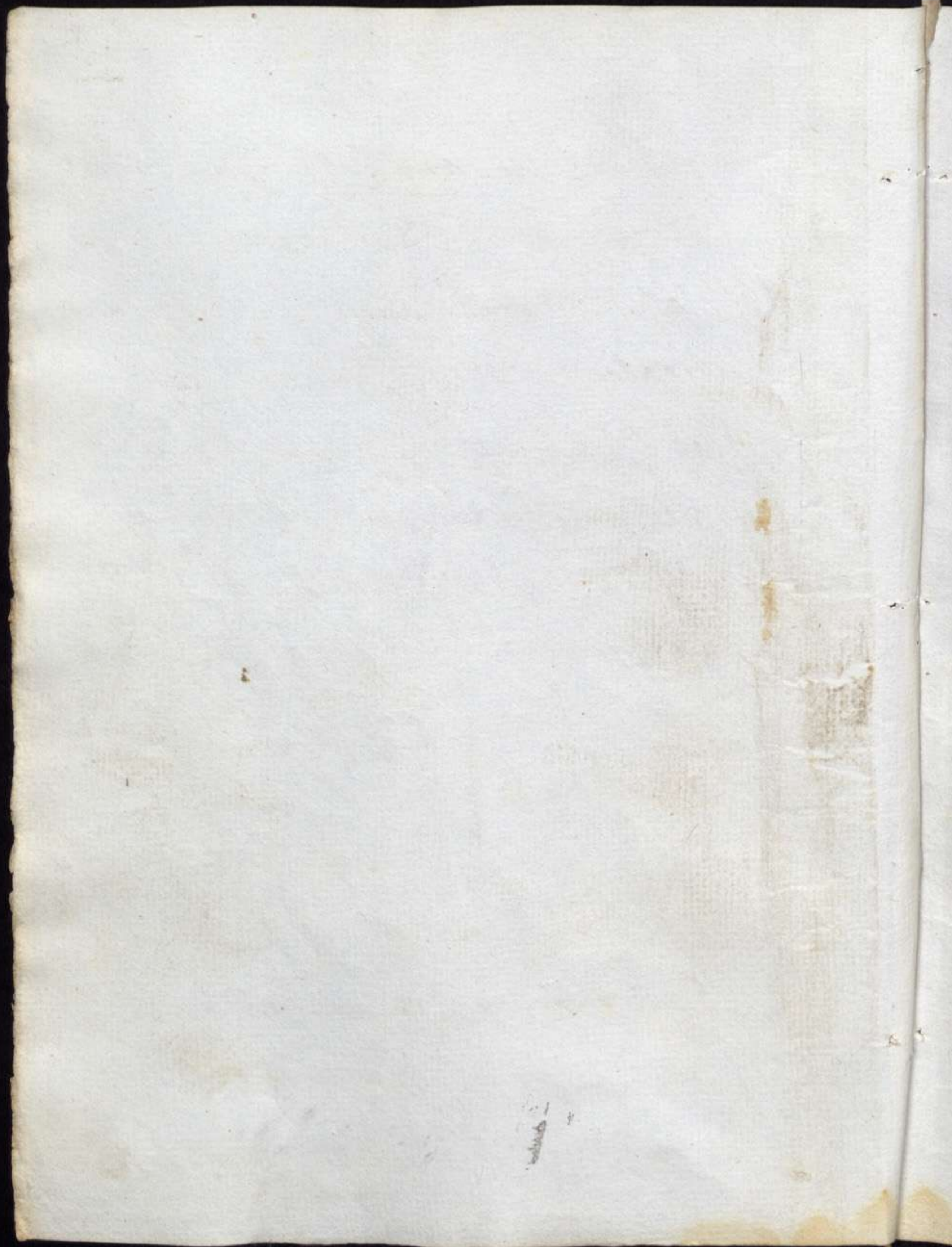
Blay — 24 ..

Zifots — 48 .

Bonifacio — 30 .

Loble

Casa Blanca, porta al toro y a
l'esquerra, 2^{on} terme, en 1er finestra. dos
tantas a' la dicta. mirall, cadiras Blancas.

Escena 1^a

L'arcade a' la finestra. després l'ay.

Ute = Tinguen mes calma.

Veu = Oh!

Arc = Silencio!

Mare de Deu! quin tropell!

Silencio! No passen ansia.

Silencio per mor de Deu!

Veu = Que s'agapi a n'al vicari!

Arc = Bueno, homes, ja ho fare!

mes callem, no siguem plagas.

que tot ho sabrà 'l govern.

y no quedavan impunes,

jo vos ho juro, aquest fets.

Santa Susanna!... quin dia!

Jo estich mort... Mare de Deu!

J que faig?... Nada, a lo ditxo.

telegrafiaré al govern.

Ja està. Blay!

Blay = Mana.

Asc = Ab un salt

a porta això a n'al tren.

Blay = Mort be diu.

Asc = Pasa a cà'l tifols.

y que puji.

bl = Està molt bé.

Asc = D'aquesta feta m' fereixo!

y quina semana, cels!

Dilluns gresca pe'l catastro:

dimars pe'ls quintos, votets,

dimecres anan a' missa

sem reverta' i' panellat:

y avuy dijous, verge santa!

qui ho haquera cregut d'ell!

fuig i' recto' ab'ls castins,

y sem sobleua' i' joveut.

Senyo'! Senyo'! Ja estem frescos!

Escena 2

Arcade y Titols.

Tit = Bon dia, senyo' Penet.

Arc = Com hi ha listo que's ben bo'!

Ti = Pero be...

Arc = No ho sap?

Fi = Que pasa?

Y ha res de nou?

Ar = Home, massa:

que' us ha fugit 'l rector.

Fi = Gu' hem conta! En mossen corona?

Ar = El mateix.

Fi = Pero ab quins fins?

Ar = Per narsen ab 'ls carliners,
que mana 'l fill de la Bona.

Fi = Jesus! Jesus!

Ar = Lo juvent

tot 'l pobble ha sublevat.

Fi = Y que pensa fer?

Ar = Hi dat part

per telegraf al govern.

Fi = Home, ben fet, jo ho alabo.

Ar = Mentre hem donquid feras ray.

Qi = Aisó no's via vist may:

ni al temps den Gornales bravo.

Y já mott temps já que's fora?

Ar = No gaire.

Qi = Y ahont es?

Ar = No ho sé:

cap al mas de can Sabé

diu que l'han vist ja mitja hora.

Qi = Pobre home!

Ar = Diu pobre?

Qi = Si.

Ar = Donchs 'l plany?

Qi = Jo aisi ho sé veurer.

Ar = Casi be'm vindrá a'fe creuter

que vosté també es casti?

Fi = Home, jo, no.

Ar = . . . be ho ha dit.

Fi = Jo ho deya per si t'prenia.

Ar = Ah vellam!

Fi = Que li faria?

Ar = Fusellarlo tot seguit.

Fi = Tant com aigo. fora vit.

Ar = No hi ha vit.

Fi = Pero senyor...

Ar = Que no sap qu'esta en vigor
la lley de diset d' Abril.

Fi = Pero vosté...

Ar = Si, vosté...

Fi = Home, fora massa sanya.

Ar = Jo... mataba mitja Espanya:

llavors estaviam be.

7i = Vaya quins plans!... si de balde...
Donchs si 'l mataban?

Ar = Ly, ey:

ls que faria una Uey
respectant a n'ls Arcades.

7i = Si qu'estariam bonichs!

Uavoras go que no ho fora...

Ar = be calli... si arriba l'hora

tambe hi fare' entra' ls amichs.

7i = Aivi ja fora mes noble.

Ar = Aré 'l qu'hem de pensa'

es 'l modo d'arretglar

que no s'em subleui 'l poble.

7i = Ja es convenient treballarhi.

Ar = Vosté no sap lo que passa:

ava m'hau vingut a casa

que voten mata' i vicari.

Fi = No hi veig cap raho' legal
si ell no esta' picat ab res.

As = Jo crech que no.

Fi = Y ademes,

que 'm consta que's liberal.

As = Be ho fan corre.

Fi = Y fins allá;

sa' dir a' sa' tia' la monya,

que si acas' i' fan canonya

hasta' s' fa' republica'.

As = Republica'?

Fi = Y que no ho tapad'!

Millons de cops li he sentit.

As = El dia que puji' i' partit

fare' perquè i' nomenin papa.

Fi = Que s'aiso'?

Ar = No ho se... veyam.

Fi = Ho vaig a veure.

Ar = Es ben net:

vaigi donchs com un cohet
y torui aqui com un llamp.

licencia

l'Arcade

Que s'atteri l'ordre temo,

y a fe que'm sabria mal...

Malvinatge de Castins!

Ara veyen 'ls bergants

que'n trauran si aqui us anima

a tots l'esprit liberal...

Ah refoll! Guina truitada

si jo 'ls podia agafar!

Veyam 'l govern que 'm diu!
no mes vull trenta soldats
y ho prometo que no queda
un carli per un malatt.

Escena 4

Arcaide y Poneta.

Pon = Veyi, pare... Molt bon dia!

Ar = Ola! Que tal, com esta?

Pon = Miri.

Ar = Dona! Que no ho veus?

Y el triàngul? Ah, quin cap!

Po = Si no mes vull que se 'l probi.

Ar = Ah, bueno!

Po = Molt be.

Ar = Que tal?

Po = Ay filla! Que bé!

Ar = Si?

Po = Si.

Ar = Ves, atanssem el mirall.

Aquesta nit en 'l club

's deixo ab un pam de nas.

Po = Ave hi clavare 'l triàngul,

y després fare 'l deu Blay.

Ar = Justa! Que es val de moneda!

Po = Pare...

Ar = Be, deixau estar.

Jo 't prometo has d'anar ab cotise

guanyant 'ls republicans.

Po = Jo no soch pas ambiciosa...

'l meu delit...

Ar = Prou.

Po = Ja 'l sap.

viure que se'ns farí fatta,
y se l' esposa de'n Blay.

Ar = Això no.

Po = No?

Ar = No pas alc.

Po = No t' entench.

Ar = Be prou que'í clá.

En Blay es un tros de ruch.
y aduch. away per demé
que puyessim; que seria?
President no ho sera pas.

Po = Si, pero es rich.

Ar = Tant com jo.

Po = Son pare li va deixá
deu mil llivas.

Ar = Be, ja ho se.

Po = y bueno?

Ar = y be! que no saps
que 'us las hem de parti?

Po = So pensa.

Ar = Ca!

Po = Gos!

Ar = Yes clar:

Si no saps que's la republica,
calla.

Po = Si ho se.

Ar = No ho saps.

La republica vot dir
que tots habem de se iguals:
que'n Blay te haciendas y po
un moro casi de fam.

donchs nada, dir la republica,

que me'n dongui la mitat,
y com tots ho han de fé aisyis,
tots ab mi so partivan!

Ves si en tindrem de moneda!

Po = Ves l'oste també a'n'quet cas
so tindria de partir.

y da' a tothom una part.

Ar = No senyora, no ho voldria.

Po = Per forza.

Ar = Per forza! Ca!

Per so' tenirim, filla meua
ls drets individuals.

Po = Aisyó es la lley de l'embut.

Ar = El qu'es, es la libertat.

Po = Vaya un modo te d'entendre'la.

Ar = L'entench com se deu, estas?

per q'ó m' saben fé Arcade,

per que só un home legal.

Po. - Bueno, bueno.

Ar. - Ja ho he dit:

No vull res mes ab'n Blay...

al menos si t' casas, buscab

que siga ab un diputat,

y no ab aquet such, qu' al ultim

si no m' ^{ha} ~~quis~~ ^{algues} apillat

ja s' queda gastat 'ls cuartos

y away fora un mott de fam.

Escena 5

Dits y Blay.

Bl. - Ah!

Po. - Que tens?

Bl. - No puch di fava.

A = Home, seu, y pwen a se.

B = Ah!

A = Digas.

B = Per poch me matan?

A = Pero qui?

B = Digas.

B = La gent.

A = Vaja, explicat.

B = L'han pegada

perque duya aquet paper,
qu'era un parte dels castells
y m'he vist vottat cordens,
y l'un, fumli bastonada,

l'altre, « ventali botet »

una dona, « treuli 'ls ulls »

altre, « arrencali 'ls cabells »

he rebut mes de cent bufas
y mil puntadas de peu.

Ar = Be, y al ultim que 's aixo'?

Bl = Jo no se, mi ho han dat al tneu,
pero penso que 's un parte
en contestacio del seu.

Ar = Ueyam.

Bl = Poneta.

Bo = Vols

que't fassi fe algun remey?

Bl = No cal, ara ya sou mebas.

Bo = (4 tinch que passa despres.)

Ar = Reyna santissima!

Bl = Ola!

Bo = Y ara que passa?

Ar = Escotten.

« A las siete gobernador en
esa, recibido tu patta-itan
refuerzos si conviene. Saouu. »

Bl = Ay, ay! el gobernado!

As = Y dia que vinda a las set!

Un cuart y mitz; estem frescos!

ves ara com t' velem!

Po = Y bueno.

As = Un gobernado!

que casi casi es un rey!

Bl = Vol dir?

As = Simple!

Bl = Y donchs?

As = Boneta,

vesten al hostal correns,

fes du truitas; mita, dona;

y també un bon pollastre;
 fes potta avós y sardinas,
 y aquell formatge d'ullers.
 Po = Pero...

Ar = Cuita, gastabo tot;
 fes potta un dinar de ley.
 Jo me'n vaig ab quatre salls
 a veure l'Ajuntament,
 y avisar ls musichs. Cuita.

Po = Ja vaig, pare.

Ar = Donchs correus.

Escena 6

Arcaide y Blay.

Ar = Tu, Blay.

Bl = Jo no'm puch moure;

Miri, si vaig plé de blaus.

A = Doncas has de fer un esforç.

B = Be, que vol?

A = Vas a cal March;

de m'imir que s'ha fessit crida,
y s'ha plegut de treballar.

Després s'atalla al casino,
perquè t'ha donguin 'l sofà
y las cadiras vermellas

que s'arem compra al encant.

B = Bueno.

A = Acabat 'n Más,

li dius, que vas de part meua
que t'ha donguin 'ls cuadros d'aurats
y las cortinas de seda.

B = Be, ja estich vestit?

A = Portabo tot.

Ah! mira, ves ab un salt...

bt = Encara &

A = Al forn de la manca,
que t'assin tres cocas grans,
d'aquellas ab butifarrai
y pebrots escalivats.

bt = Molt be dir.

Ar = Si jo no hi era,

arreglato tot, el sofa
y las cortinas a' dins,
y aqui to demes, estas?

bt = Si senyo.

Ar = Ah! acabat mudat.

bt = Que'm posare' aquell gech blau?

Ar = Fug, home! A datt t'armari
tens un trage que's guardat,

que 'l vaig dir no mes un dia,
deu fe' cosa de trenta anys
quant va' mori 'l rey Fernando.

bl = Bueno.

Ar =   7'has de presentar
de tota gala.

bl =   Esta bé.

Ar = Ara fuig...; Senyor, tres quarts!
y encara estem d'aquet modo!
Ara agafó un treball.

Escena 7

Fipuls, després Poneta.

Fif — Y quina grasca! no es res!
Mare de Deu! tot va'n doynar!
ava ab un per porta boina
me 'l masegan pe'ls cavès!

Y 't dich que ab la llibertat
y haurem guanyat bona cosa!

Po = Bon dia tingui.

Tif = Ola, mossà.

Si que 't llevas aviat.

Mont es ton pare?

Po = Ha sortit,

perque ve 't governador.

Tif = Que dius ase?

Po = Si senyor.

Crech qu'arriba de Madrid.

Tif = Tot ho aicafas.

Po = No ho aicafas.

Tif = Potser t'eras.

Po = Ça! no m'ero.

No ha dut aiso del pilfero.

que 'n diubem 'l telegráfo.

Tif = Ara mateix?

Po = Cosa Uisa.

Quindrem un arros...

Tif = Caram!

Po = Que 'ls angels hi ballaran
ab manigas de camisa.

Tif = Y a quin' hora se, Poneta?

Po = A las set. No es cosa Marga.

Tif = Donchs vaig a treurem la barba
y a mudam camisa neta.

buena!

Poneta, després blay.

Per tothom serà alegria
la vinguda d'aquest home,
per mi sots serà tristesa

puig n'es m'esperansa morta!

i Jo ser esposa d'un altre!

Jo, sens t'amor qu'es ma gloria!

de primer, t'ho juro, m'faig

mossegat per la lleona!

Bl = Ay que'm cau!

Po = Play!

Bl = Cull aixo!

Po = Vens carregat com un asa.

Bl = Ara he fet uns mortos nous
al rey Herodes. T'agrada?

Po = L'has trencat?

Bl = Ves, tant de pes!

No'm puch tenir de las camas.

Arreglaho tu.

Po = Fota sola?

Bl = Ves de no quedarte manca!

Po = Estas cansat?

Bl = Jo no ho sé:

pero 't dich que 'l cap me balla,
que 'l cor 'm fa' cada trip
que sembla un toch de campana;
y subo com una font
y estich partit de las camas.

Po = Pobre Blay!

Bl = Ca! Avuy soch blau;
no 'n tinch prochs per qui l'expatta.

Po = Ay pobret!

Bl = Pero macatço...

si guanyem si no la pagan;
't que's ab 'l fill de'n Mortos,
fins m'hi haig de fé a mossegadas.

Po = Escotta, y ara aquets trastos?

Al = Es pots porta a l'altre sala
que hi ha 'l sofà y las cortinas,
y arreglantlas de passada.

Ah! y 'l dinà?

Po = A ve 'l cuynan.

Al = Donchs mira, parem las taulas,
qu'ara al vesí, feyan corte
que 'l carril ja estava en marxa
per vesí.

Po = Bueno

Al = Ahont t'en vas?

Po = A buscar las estoballas.

Escena 10

Blay

Pobre Pona! Que s' quitera!

No n'hi ha' pe'l mon de tan gopas!
y ves, jo tan ruck, tan bestia,
y casarse ab mi... animata!

El que's estrany, quant me mira
tot fentme aquellas riallas...

El mateixo d'igual modo
que si anés ab una barca...

y tot me votta... me votta...

y se'm flagueixan las camas...

y obro la boca, aiis grossa,

l' mateix qu'un papanatas.

Fa ve...

Escena II

Blay y Poneta.

Po = Blay, agafa l' altre cap.

Pt = Daurém menja cosas finas?

Po = Avos, pullastre, sardinas.

Bl = Avuy si qu'omplire 'l pap.
Casamba!

Po = Tant se val.

Bl = Jo 't toch!

No es pas aixi cada dia.

Po = Mes 'l cor no te alegria,
puer sense tu'm fatta tot.

Bl = Que vols di que no hi seré?

Po = No es aquest 'l meu temor.

Bl = Y donchs que?

Po = Que 't teu amor

avuy per sempre perdre.

Bl = Qui t'ho ha dit? o' be es de guasa?

Po = L pare.

Bl = Ton pare! ves...

Y perquè?

Po = Perquè dir que 'ts
molt animal y molt asà.

P1 = És a dir que 'ts meus afanyts

Po = Com 'ts meus, ve' han de valé

P1 = Boneta, això no pot ser
després de estimans cinch anys.

Po = Ay Blay, de l'amor 't viu
avuy 't vent fa rodar.

P1 = Mes jo no 't podre' oblidar,
de prime' m' tirare' al viu!

Po = Y qui oblida' podrà 'ls dias
de nostra infancia serena
cuant tot jugant per l'arena
sobre ma faldà 't dormias:

Y en recordas?

71
Bl = Prou... y digas...

cuant pe ls arbres t'enfilaba...

yo així la gorra t'paraba

y tu'm tirabas las figas.

Po = Ls oritat: rator divinos

Uavoras tots dos passabam.

Bl = Ten recordas cuant anabam

a' dona menja' ls tocinos?

Po = May mes així tornava.

Bl = Pe prou que'm dava molestia.

Po = Perque t'ha fet deu tan bestia?

Bl = Ja li anivé a' pregunta.

Scene 12

Dits y Arcaide

Ar = Ata a' vestirte, marmota!

y torna aquí ab quatre satts.

Ah! Ho has dut tot?

Bl = Si senyo.

Ar = y las cosas?

Bl = No ni hi han.

Ar = bona veringa! y dos home?

Bl = Din qu'avy no ni han pastat.

Ar = Senyo, doneume paciencia,
si nos en sobra per qui dalt.

Ave ves tu, sense postres!

So = Ja'n te.

Ar = que dius?

So = que ni ha.

no sap qu'ha dit que portessin

d'aquell formatge ratat?

Ar = Ah, si: no'm recordaba...

estich tant esbalotat...

Vaya tu... uista... te compte
ab 'l trage, o sens?

Sl = Ja, ja!

Ar = Ves que no't caigui una taca.
y tu que fais? ves, comenssa
de mudarte que i mott tart.

Po = No tinch gust, pare.

Ar = Que dius?

Po = Que no'm voldria muda.

Ar = y are?... corre; mira, posat
aquell jipó blau de mar.
y aquellas fardillas noves
coló de mico malatt.

Quita, dona... ah! mott cuidado
ab las paraulas... estas?

Al governador s'ha de fer,

com al Rey... digabo a m'en Blay.
De vuccencia... sens? y ojo
de quant vinga ajemollans.
Vaje, cista... moute dona.
Ay senyo! senyo.

Po = Ja hi vaig.

Escena 13

Arcade y Fipols.

Ar = Ditxosa vava, que m' costas!

Arny agaso un treball!

Fi = Jo ja estich llest.

Ar = Home, gracias,
al menos vos sou puntual.

Fi = Donchs anem-seu, que'l carril
ja ha sortit de Cornella.

Ar = Malistriga! quin bunyol

que farém!

Fi = Perque?

Ar = Esta clar:

No mes hem tingut mitja hora!

No hi ha res a preparar!

No un dia solament.

querem fet sortija... y ball,

y currida... en fin... y ara

estich partit y trencat;

y 'm surt l'Agutxet ab tifus,

'l munci ab mal de caiçal,

'l flauti ab dolor de ventre,

'l bombo no pot da un pas.

y l'un diu que te un florero.

l'altre la dona de part.

aquet que te calenturas.

y aquell que l'heu sang pel nas.
m' teneu dat als dimonis
y a punt d' agafa' un treball.

Hi = Be, home, paciencia.

Ar = How:

jo ho sento pe' que dirau...

Un governador!... senyores;
si mi ha per badarre 'l cap.

Jo que m' gasto quinze duros
per pogue fe' un bon dinar!

Hi = Quince duros!

Ar = Quince duros,

si senyo', ja ho tinch contat.

Quince duros nada menos!

Hi = (Ja' us fumarem un bon past.)

Vaje anem?

74
Ar = Ja estem marçan.

Escena III

Blay, després Poneta

Bl = Macatxo! Vaya una fila
que dech fe ab aquet barret!

Ay, jo't fum! y així in fa uora
sem entrebanca pe'ls peus.

Ba, ba! Calla, y semblo algu
amigo... Blay... que vas be!

Si't veptega la canalla
vestit aixís pe'ls carvers,

t'embesteiq a cops de tronchu.

Ay bona nina! Las set!

Ava deu habe' arribat
aquet senyo' qu'esperem...

Deu anar vestit com jo'...

Si diu que casi es 'l rey
Macatxo, noy! tot 'l poble
'l va a rebres... uanta gent!

Mes jo' no tinc alegria...

la Poneta avuy perdre...

y jo' in moro, si, jo' in moro,
no tinc pas altre remey.

y tot per burro, per bestia,
la perdre per un may mes!

Te simple... per animal

te per fuch... te per simplet.

Po = y ara, blay?

Bl = Ma noy!

Po = que feyas?

Bl = M' avuy arrenca 'ls cabells

Po = y perque?

Bl = Perque sens tu,
tant se m'en dona ser lleig
y caloo.

Po = Home...

Bl = Poneta,

jo'm sembla que'm motive.

Po = Hasta jo.

Bl = Mira si ho vots,
penjense tots dos pe'ls peus.
que's això?

Po = Deu ve arribat
el governador.

Bl = Potser...

Si, mira, tothom com corte...

Ja sento 'ls musichs, no ho veus?

Po = Mira, blay, tingas cuidado

a fe cosas devant d'ell.

Bl = No tingas por.

Co = Tu fes sempre
igual que jo.

Bl = Ja ho fare.

Escena 15

Dits y Arcaboc

Ar = Pona! Stay!

Co = Pare.

Bl = Que hi ha'?

Ar = Merta, que ja's aqui.

Bl = No'l veig pas.

Ar = Miratet, simple!

Quin home mes aixerit!

Tot seguit m'ha dat la ma.

Y ab un castella mes fi,

que 'l sabó molt. « Ola amijo,
 ésta v. bueno? » m' ha dit.

Oh! es molt franch... avé a plassa
 ha fet un discurs, que pill,
 s'han commogut tant las donas
 que cada llagrima... aidius!
 donan mitja hora de temps
 per presentarse 'ls castins.

Bl = que 's aquell?

Ar = Si.

Bl = quin barret!
 sembla aquell que tinch aidius
 per fer volar 'ls coloms.

Ar = Vols callar!

Bl = Prou.

Ar = Ja es aqui.

Escena 16

Dits, Tifols, Bonifacio, y comp.

Bon = Basta de música, basta.

Ar = (Aponolles. tot seguit.)

El señor gobernador

ha dit que prou... no ho sentiu?

Bon = que se retiren.

Ar = Au, donchs.

Bon = que es esto? Maos.

Bl = (Jo't flich.)

Bo = Senyor

Bl = Senyor

Ar = Es mi tica,

y este coven que hay aqui

me lo va dajar su padre

encagarrado al morir.

Bon = Bien, muy bien. (Pero por quien me ha tomado este infeliz!)

Ar = Quiere santarse Uuesencia.
Potten caditas.

Bon = Bien, si.

(Pues no me da tratamiento.)

Poco me voy a veir.

pero tengo un hambre... y digo,

la chica es un Sevapiu...

mas ante todo, entere monos

de lo que me trae aqui.)

Senyor Atcade...

Ar = Uuesencia...

Bon = La tranquilidad del pais

y el evitar un desorden,

me han obligado a ~~salir~~ ^{venir}

pues que segun su telegrama
se han levantado hoy aqui
algunos probes ilusos.

por ese rey batadi,

que España desprecia y odia

de un cousin a otro cousin.

A = Unasensia quenta saber...

Bon = Lo que ha ocurrido.

A = Si, si:

com son sarvietos de Estado

sera bien caga salir

a totos.

Bon = Como U. guste.

A = Au dousas, anew dius.

(Boneta, fes diu 1/1 dinar.

Ues com dus 1/1 corbati.

78
y 'l sombrero pte' de bonys,
animal!)

Escena 17

Arcaide y Bonifacio

Bon = Y eso á un pueblo ha consternado
de arroyo y valor tan noble?

Ar = Tiene serow! Com qu'al poble
nunca si habiam trobado

Bon = Ueo dió' v. mucho butto
com sus patters á esa gente:
y hoy mismo regularmente
se acogeran á mi indulto.

Mas si siguen sus intentos
yo hare' que no se desmanden.

Ar = Si: hace usencia que nos manden
ouit o' nueve vajimientos.

Bon = Tan fuertes son?

Asc = San Macario!

L'recto es un home att. gràs...

ell tot sol fura capas

de cumessa el campanario.

Bon = No tema V. y ponga punto

al temor que ad V. crece.

As = Si a vuesaencia li parece...

Bon = Si, pasemos a otro asunto.

As = Esta vuesaencia causado?

Bon = No, pero un viaje tan largo...

Asc = Si, vamos, ya mago cargo.

querria comer un bocado.

Bon = Eso es, si: (algo garruño.)

Asc = Como vino de ese modo,

hem tingut d'hacello todo

79
con cuatro golpes de puño.

Escena 18.

Bonifacio

Pues señor, no he visto Alcaide
mas ignorante ni bestia!

Mas por quien me habra tomado?
y llamandome succencia!

Ja, ja! Yo que nunca tuse
en mi poder dos pesetas,
y si ahora soy empleado
lo debo mas que a mis prendas
y a mis servicios prestados,
a mis cortas influencias...

Mas que demonio... adelante
Bonifacio, algo se pesca...

Estoy seguro que van

a presentarme una mesa
de principe... Ah! este Alcalde
será un hombre de pesetas...
Y la chica es una alhaja...
vive Dios, que buena idea...
si lograra enamoralla
me casaría con ella...
ya vienen... Y que bien huele!
Voy a atracarme a lo bestia.

Escena 19

Bonifacio, Alcalde, Blay, Poneta, Fifoli.

Ar — Comensarém per la sopa.

Bon — Vamos pues, sin cumplimento.

Tomem V. asiento.

Ar — Vol ponerse un cuspí a sota?

Bon — Ça!:

Ar = Estarà bien.

Bon = Si no hace mella,

me quitaré la levita.

Ar = Oh! esta sala es fresquita.

Rif = Pero cau un sol qu'estella.

Ar = (Home parli castella,

que no veu que no l'enten!)

Bon = Ajaja! Asi estare bien.

Bl = (Jo'm vuy posat'l teu costat.)

Bon = Señorita...

Ar = (Veu que's pi:

heu aqui a la bova d'ell.)

Vos aqui.

Bl = (Ay jo't fum de vell!)

Y jo ahont me poso

Ar = Tu aqui.

vaya, Poneta, fes plat
al senyor governador.

Bon = Si v. es tan amable...

Pon = Jo...

Bl = (Hem deiga mitj atontat.)

Bon = (Huny de'n Blay no se'l que sento)

Bl = (Tinch una rabia.)

Bon = (Bien topa.)

Ar = Que tat! Li gusta la sopa?

Es hecha á tall de conuerto.

Bon = No esta mal.

Bl = (Voy, ni una gota

n'ha deigat, no va ab romansos.)

Ar = Tinga, ponguesi garbansos
y esta mica de pilota.)

Bl = Atanssim la plata.

Tif = (Gatta')

Bon = Señorita...

So = Gracias.

Ar = Pren.

(Ues de felli mohiment.)

Bl = (Y está mes sech qu' una palla.)

Bon = Es v. joveu y bella.

Ar = Cuantos años te faria?

Bon = Veinte.

Ar = Just: sà veise 'l dia
que va pari l' equa vella.

Bon = Sin duda su corazon

de amor no ha abierto al embuste.

Ar = Cã... no señor! Pel que gusti
está a su disposicion.

Bon = (Bieu va.)

Pou = (Pare.)

Bou = (Ah' me enamora
de su candida la joya.)

Fif = (Veyam si la reba noya
parava' en gobernadora.)

Ar = (Calli, home.)

Bl = (Estich mes cremat.)

Ar = Tinga vuccencia un traquet.

Fif = (Vaje home, 't ools esta quiet.

Tingas bona urbanitat.)

Bou = Señorita....

Ar = (Que engorgollan!))

Fif = (Aquet plaga que m'apreta.)

Bl = (Quins ulls me fa' la poneta;
sembla un fay com' l' degollan.)

Ar = Mes ponguis carna'.

Bon = Senhores...

Aif = (Ara qu'estan tots distrets
deixam guarda' aquests tallets
perque 'ls tasti la Doctora.)

As = quere sardina? on'es muy fina!

Bon = Tomare' pollo.

As = Oy qu'esta be!

Ponguis.

Bla = (Y jo' que menyare'?

Digui.)

As = (Ae, menya sardina.)

Bla = (No'n sull.)

Aif = (Al cesto.)

Bla = (Que fa'?)

Aif = (No veyas que queyan, boig?)

As = (Fen' el favor de calla.)

Bon = Buena ha sido la comida.

At = (Maloiatje, ho he fet be. ~~F~~)

Home, arribis al café,

que 'us el portin desseguida.)

Zif = (bona ocasió!)

At = (Au!)

Zif = (No'm paro.)

Bon = Como! ja se marcha V?

At = No, no: desseguida be:

vá fins aquí ab un recado.

(No habertu pensat avans!)

Bon = Que manos tengo!

At = Això ray...

Apa, tu, depressa, blay,

ves a busca 'l trenta mans.

Escena 20

Dits, menos, Blay y Tifols

Bon = Señorita, está v. triste?

Po = No señor.

At = ¡ Ueyam, ueyam...
si la noya ho sabeis fer!

Refoll! quin partit mes grás!

Deisam senti! que li diu.)

Bon = Tiene varon, claro está!

un palurdo para dueño

de esa far angelical!...

Y cree v. que no habrá

otro hombre... yo, por ejemplo

que la quisiera a v. mas?

At = ¡ Vataua dell! Ja l' enamora!

Ueyam, deisam amaga!)

Jo t' refoll!

Bon = ¿Que es eso?

Ar = (Ah, burro!)

Bon = Señorita, si U. gusta,
es mi costumbre habitual
cuando acabo de comer
salir un rato a pasear.

Ar = Queden ir por el cardín,
hasta que los cafés vindran.

Bon = (Yo no lo vull, pare.)

Ar = (Ver simple!)

Bon = Señorita...

Bon = (Pobre Blay!)

Escena 21

Arcade y Blay

Blay = Ay refoll! y se l'endú!

Yo no vull, me caso 'n veí!

Ar = Una aqui, poca vergonya!

Blay = Ay, ay, deici ana..

Ar = *Simpler!*

Blay = Vaya, jo estimo la Pona.

Ar = Donchs ella a tu no, ho entens?

y cuidado, naturalista,
que digas res devant d'ell,
perque sino...

Bl = Donchs jo ho vull.

Ar = Donchs jo no.

Bl = Pues me'n anire,

y armaré escandol y greca;
li dire, ... si, tot li dire:

fius que m'ha dat lliga-camas
y una trenca de cabells.

Ar = Mira, Blay, Blay no'm suffuris.

Bla = ¿ que vaig a ve material
al jardí y tot ho bascantó.

Ar = vinga aquí.

Bl = Ca, ca!

Ar = Esta bé.

Ja que't fums de mi, veyam
si't fumaras de la Uey!

Veus aqueixa vara ab botlas?

La veus be? la veus? la veus?

Donchs per queixa vara't mano
que no digas ni un mot mes;
y si estai borratxo, a' geure.

Bl = Pero yo...

Ar = Silencio!

Bl = Es que...

Ar = Mira noy, que't cau a' sobre

85
todo el peso de la Uey.

bl = Toquim donchs.

Ar = Poca vergonya!

Escena 22

Arca de Tifols.

Tif = Si es descuida'm fa' malbé!

Ar = Calli, home, estich que trins:

avuy agapo un treball.

Tif = Donchs posis content.

Ar = Que passa?

Tif = Que 'ls callius s'han presentat.

Ar = Que diu?

Tif = Tots son al café,

y ja estan fetas las paus.

Ar = El trectó...

Tif = S'ha arrepentit.

diu que 'l varen enganyar
prometentli ferlo bisbe
y capitá general.

Ar = Anem al governador.

Fif = Esperis qu' ara ha arribat
aquet parte que fa un' hora
que 'l bian de presentá.

Ar = y donchs?

Fif = Com 'l telegráfo
estaba romput...

Ar = Ah ja!...

y que es?

Fif = No ho sé... veji... miriho.

Ar = Reyna santissima!

Fif = Ay!

Ar = Senyo' Fifots, cuiti, home,

portim un pic d'aigua naf...
culti, home, culti.

Fi = Y ara?

Ar = Guinse duros per un simple!
per atipa un mort de fam!

Fi = Pero digui...

Ar = Gu' aquest murri
gu' a n'agui s'ha presentat,
no es tal governador.

Fi = Y ara?

Ar = Miri, Hegeisi.

Fi = Es oritat.

« El governador en Madrid, en esa
un delegado de policia: de U. no-
ticias exactas: »

Ar = Mare de Deu! quina bufada!

Qi - Deu se un quindilla 'l tuan.

Ar - Quindilla! que vol dir vitcho?

Qi - C'è, home, municipal.

Ar - Municipal? Un arcade,
Deu tenishi autoritat?

Qi - Es clà.

Ar - Donchs deya, que t'juro
que 'm sustirà bastant mal:
ò 'm paga 'l gasto, ò li formo
una causa criminal.

Qi - Ben fet.

Ar - Que son aquets crits?
Uena 23

Dits y blay.

Bl - Ah! gran murri. perillan!!

Ar - Que tens?

St = Pillo!

Ar = Parla, bestia.

St = Voste 'n te la culpa.

Ar = y bé?

St = Deixit anar... bueno, bueno.

Ar = Pero vols parlar, simplet.

St = El governador...

Ar = Be, digas.

St = ~~Y~~ La Pona...

Ar = y bueno... que?

St = Allí detras de la vinya.

Ar = y que?

St = y res mes.

Pero despues...

Ar = Vaja, digas.

St = S'han assentat tots juntets;

y ell no se' l' que li ha dit,
y ella...

Ar = . que?

Isi = Tampoch ho se':

pero al cap d'un rato ella
s'ha aixecat....

Ar = bueno, y despues?

Isi = Mes veia qu'un vitto, ¡pass!

me li ha ventat un rebés
que l'ha fet roda per l'era,
y l'empentat tot de fems.

Ar = El pillo!

Isi = que li diria?

Ar = Ja s'ho pot pensar.

Isi = Veyen!

Un gobernador, que deya

gu' era lo mateis gu' un rey:

ja veurá quin rey mes brut.

Ar - D'aquet fet deixo la pell.

Escena 24

Dits. Pona y Bonifacio.

Po - Pare!

Bon - (Pot Dios calle U.)

(Si en mi turbacion separa.)

Ar - Ja s'han passijat?

Bon - Si...

Ar - y are,

deu veni á prendre café?

Bon - Los han traids? (que apuro!))

Ar - Encara 'l prendria!

Bon - Vés!

Ar - L' qui han dut per vostre es,

un compte de quinze duros.

Bon = No entiendo...

Ar = No vull rahons.

Conti la carn... el gall gros...

B = Oh! y l'pernit... y l'arros.

Ar = Si, home, si, son rodons.

Bon = No se donde vos irán...

Ar = A que pagui l'qu'ha menjat.

potser si que s'ha pensat

qu'a mi m'ho donan de franch.

Bon = Si me han convidado, yo

en pagar no hallo rason.

Ar = Y donchs perquè ve aquí'n nom

del senyor governador.

Bon = Porque así me lo ha mandado

para saber los desordenes.

y yo obedezco sus ordenes:

para que me han convidado?

Ri = Ah aiçò' ell surt d' apuros,
y té' rahó si be s' pensa.

Ar = Home, donchs, tan que l' defensa
paguim vosté' ls quinze duros.

Ri = Oh! Yo!...

Ar = Nada, ja m' afatto!
in vol pagá' o no? Depressa.

Bon = Hombre, pues bien, con franquicia,
me he venido sin un cuatto.

Ar = Fugi d' aqui!

Bo = Tanta guerra...

Ar = Que no ho sent? Fugi d' aqui!

Ri = Crequi home, o l' fara fugi
sens tocá' de pens a terra.

Pon = Me soy, mas en este dia,
sabrà el gobierno quien soy. (ind)

Ar = Deixeu-me ana!!

Ar = Senyor Anton!

Ar = Veniu ràpid, jo'm perdria

~~Ar = Ja ho ha vist al cap d'avants~~

Ar = Qui haquesa vist sos apunts
bais aquells modals tant pins.

Ar = Vostè pot di que 'ls castins
li han ben costat quinze duros.

Ar = Ja no vull mes cosa pública,
ni may mes m'enganyaran.

Po = Be prou que 'ls hi tornaran.

Ar = Quant?

Po = Quant puji la República.

Ar = No filla, ja estich cansat

de trafecs y de politica:
no vull seroi mes de critica
a la meua velletat:

ava a menya y a fe bona.

bl = y la republica?

Ar = y be:

si venia, li dire:

"Dew la quart, estigui bona"

Ja m'ha costat massa cara

l'opinio y no vull res mes:

agui teniu ls trastets.

q1 = Pero be, quedis la vara,

no m'fassi ana ab tants ambassos.

Ar = Tant se val.

q2 = Home, esta cla.

Ar = M' servira per pica

la Uana de 'ls matalassos.

Ara blay...

Bl - Ja m' toca a mi.

Ar - Per se' ma ditça completa,
te, casat ab la Peneta.

Bl - De debo'?

Ar - Si home, si.

Ab 'ls teus diners si 'hi ha massa
y 'l que tinch.

Fi - (Aquesta es feresa.)

Bo - Gracias, pare.

Ar - Fova greca:
aiquis tot queda a la casa.

Bl - Ab la Pona tant m' implica
se rich com pobre.

Ar - Guin Uavi!

Vaja, donchs, feume aviat av
y s'ha acabat la politica.

